

Elinvoimalautakunnan lausunto: Sivistyspalveluiden kehittäminen huomioiden toimintaympäristön muutokset

Sivistyslautakunta 15.9.2026 § 49

Tausta

Vihdin kunnanhallitus on käsitellyt 18.8.2025 §199 sivistyspalveluiden kehittämistä huomioiden toimintaympäristön muutokset. Tuossa yhteydessä kunnanhallitus päätti, että kunnan sivistyslautakunta asetetaan seuraamaan ja tukemaan palveluverkkoratkaisujen valmistelua. Palveluverkkoratkaisujen valmistelun tueksi kilpailutettiin konsulttipalvelut ja kilpailutuksen voittanut Finnish Consulting Group Oy (FCG) toteutti palveluverkkoratkaisujen valmistelun taustamateriaalia syksyn 2025 aikana.

Lähtökohtina valmistelussa on ollut Vihdin muuttuva väestörakenne, lasten ja nuorten ikäluokkien pieneneminen sekä kunnan talouden tasapainottamistarpeet.

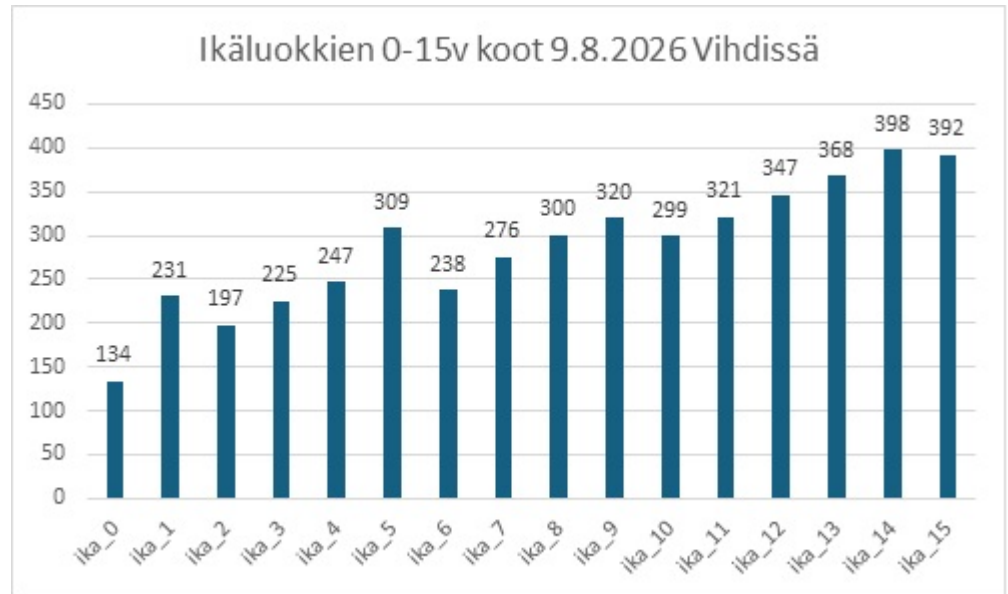
Vihdin kunnan heikentynyt taloudellinen tilanne on edellyttänyt palveluverkon tarkastelua ja palveluiden järjestämistä nykyistä kustannustehokkaammin. Väestökehityksen muutokset, kasvaneet toimintakulut sekä tarve turvata kunnan talouden kestävyys edellyttävät resurssien kohdentamista mahdollisimman vaikuttavasti. Palveluverkkoratkaisun tavoitteena on varmistaa laadukkaiden lakisääteisten palveluiden saatavuus myös tulevaisuudessa, hillitä kustannusten kasvua sekä vahvistaa kunnan mahdollisuuksia tasapainoiseen taloudenpitoon.

Vihdin kuntastrategiassa yhdeksi kantavaksi tavoitteeksi on otettu laadukkaiden peruspalveluiden turvaaminen. Kuntastrategian mukaisesti: *Väestömme ikääntyy, perheiden rakenteet moninaistuvat ja kuntalaisten tarpeet muuttuvat. Meidän on kehitettävä palveluitamme muutosten mukana. Tällä tavoin voimme tuottaa kestävästi aiempaa laadukkaammat peruspalvelut.*

Vihti on lapsitystävällinen kunta, jossa tehdään päätöksiä lasten ja nuorten tarpeet huomioiden. Laadukkaalla kasvatuksella ja koulutuksella investoidaan lasten tulevaisuuteen. Vihdissä jokaisella lapsella ja nuorella on oikeus turvalliseen kasvuympäristöön sekä varhaiskasvatukseen ja peruskoulutukseen turvallisen matkan päässä kotoa ilman kiusaamista.

Valmistelun edetessä palveluverkkoon kohdistuvaa esitystä on käsitelty sivistyslautakunnan kokouksissa. Valmistelussa on huomioitu muun muassa kunnan väestökehitys, oppilas- ja lapsimäärien ennusteet, palveluverkon nykytila sekä vaihtoehtoiset mallit palvelujen järjestämiseksi tulevina vuosina. Tämän lisäksi palveluverkkoratkaisun käsittelyjärjestys on esitelty kunnan yhteistoimintaryhmälle (24.8) ja sivistyslautakunnalle 1.9.2026.

Kunnan oppilasmääriä on arvioitu käyttäen kunnan omaa aineistoa 9.8.2026 eri oppilaaksiottoalueella asuvista 0-15 vuotiaista lapsista. Seuraavassa kuviossa on esitetty Vihdin 0-15v ikäluokkien koot 9.8.2026.

Vihdin kunnalla on yhteensä 14 varhaiskasvatuksen yksikköä sekä yksi avoin päiväkoti, joista yksi varhaiskasvatuksen yksikkö on ruotsinkielinen. Opetuspalveluissa Vihdin kunnalla on 10 alakoulua, 2 yläkoulua ja 2 yhtenäiskoulua sekä Vihdin lukio. Alakouluista yksi on ruotsinkielinen yksikkö. Päiväkotien ja koulujen kuntoa sekä korjaustarpeita on käsitelty FCG:n tekemässä selvityksessä. Palveluverkkotyössä hyödynnetyt laskelmat sivistyksen kiinteistöjen kunnostustarpeista perustuvat FCG:n ja kunnan tilapalveluiden tekemään tausta-aineistoon.

Kuulemisten ja päätösprosessin eteneminen

Hallintolain (434/2003) 41§:n mukaisesti jos asian ratkaisulla on huomattava vaikutus muiden kuin asianosaisten elinympäristöön, työntekoon tai muihin oloihin, viranomaisen tulee varata näille henkilöille mahdollisuus saada tietoja asian käsittelyn lähtökohdista ja tavoitteista sekä lausua mielipiteensä asiasta. Hallintolain mukaiset säädökset huomioiden ennen palveluverkkoratkaisusta tehtäviä päätöksiä tulee kuntalaisille, henkilöstölle ja sidosryhmille varata riittävät mahdollisuudet asiasta lausumiseen.

Kuntalaisille, mukaan lukien huoltajat ja oppilaat, sidosryhmille ja lautakunnille ja vaikuttamistoimielimille, on varattu lausumismahdollisuus esitettyihin palveluverkkoratkaisuihin liittyen 16.9.-7.10.2026 välisenä aikana. Sivistyslautakunnan 15.9.2026 päätöksenteon jälkeen asiasta tiedotetaan kuulutuksella, verkkosivuilla. Kuntalaisille varataan mahdollisuus palautteen antoon verkkosivuilla julkaistavan palautelomakkeen kautta.

Kuulemiset on suunniteltu toteutettavaksi siten, että kuntalaisille järjestetään erillinen kuulemistilaisuus 29.9.2026 Kuoppanummen koulussa. Tilaisuus videoidaan mahdollisimman laajan tiedotuksen mahdollistamiseksi. Tämän lisäksi niissä yksiköissä, joita esitetään suljettaviksi, toteutetaan erilliset kuulemistilaisuudet henkilöstölle. Koska ratkaisut vaikuttavat laajasti myös muiden yksiköiden henkilökuntaan, tullaan ratkaisusta järjestämään myös laajempi yhteistoimintamenettely huomioiden myös esitettyjen ratkaisujen henkilöstövaikutukset (Laki työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnassa ja hyvinvointialueella 449/2007 §4).

Kuulemisista saadun aineiston perusteella palveluverkkoon kohdistettavia toimenpiteitä arvioidaan, minkä jälkeen asia käsitellään kunnan yhteistoimintaryhmässä 12.10.2026. Sivistyslautakunnan on suunnitelman mukaisesti tarkoitus esittää kokouksessaan 13.10.2026 kunnanhallitukselle (19.10.2026) ja edelleen valtuustolle (16.11.2026) muutokset palveluverkkoon, joista kunnanvaltuusto tekee lopullisen päätöksen.

Esitys

Palveluverkkotyön lähtökohtana on ollut ratkaisun maantieteellinen yhdenvertaisuus, oppilaaksiottoalueiden uudelleen arvioiminen ja joustavoittaminen, tilojen käytön tehostaminen sekä ryhmäkokojen kestävä kasvattaminen huomioiden kunnan tiukkeneva taloustilanne.

Palveluverkkotyön yhteydessä on arvioitu kunnan kaikkien opetuksen yksiköiden tilannetta huomioiden nykyiset laskevaa trendiä noudattavat oppilasmäärät, koulutilojen tehokas käyttö sekä yksiköiden maantieteellinen sijainti. Esitettyyn ratkaisuun on päädytty Finnish Consulting Group Oy:n palveluverkkoon liittyvän taustamateriaalin jatkovalmistelutyössä. Nykyisen ratkaisun tavoitteena on huomioida perusopetuspalveluiden sekä varhaiskasvatuspalveluiden asteittainen kehittäminen siten, että muutosvaihe olisi mahdollisimman sujuva.

Samassa yhteydessä palveluverkkoon tehtävien ratkaisujen päättämisen yhteydessä, on tarkasteltu uudelleen myös kunnan oppilaaksiottoalueita. Aiempien alakoulujen 11 oppilaaksiottoalueen sijaan on esitetty, että kunta muodostaisi tulevaisuudessa alakoulujen osalta 6 oppilaaksiottoaluetta siten, että Nummelan alue muodostaisi aiemmasta poiketen yhden oppilaaksiottoalueen, Jokikunnan ja Vanjärven alue muodostaisivat tulevaisuudessa toisen oppilaaksiottoalueen ja muut oppilaaksiottoalueet säilyisivät ennallaan (Pappilampelto, Vihtijärvi, Haimoo, Otalampi sekä Vichtis svenska skola). Yläkoulujen osalta oppilaaksiottoalueita on tarkoituksena tarkastaa lukuvuoden 2026-2027 aikana. Oppilaaksiottoalueista tehdään erillinen päätös hallintosäännön osoittaman toimivallan mukaisesti.

Lautakunnalle esitetään palveluverkkoon tehtäväksi seuraavia muutoksia:

- 1) Vanjärven koulun toiminta lakkaa 1.8.2027. Vanjärven koulun oppilaat sijoitetaan Jokikunnan kouluun.

- 2) Vanjärven päiväkodin toiminta lakkaa 1.8.2027. Vanjärven päiväkodin lapset sijoitetaan Vihdin kirkonkylän päiväkoteihin.
- 3) Otalammen yläkoulun toiminta lakkaa 1.8.2027 tai jos tilojen käytön näkökulmasta on tarpeellista niin viimeistään 1.8.2028. Otalammen yläkoulun oppilaat sijoitetaan Vihdin yhteiskouluun
- 4) Nummolan koulun toiminta lakkaa 1.8.2027 tai jos tilojen käytön näkökulmasta on tarpeellista, niin viimeistään 1.8.2028. Nummolan koulun oppilaat sijoitetaan uuden Nummolan oppilaaksiottoalueen kouluihin

Valmistelussa on arvioitu muutosten taloudellisia, toiminnallisia ja pedagogisia vaikutuksia.

Sekä Nummolaan että Otalammelle kohdistuvien vaikutuksien osalta on päätöksenteossa varauduttu siihen, että tarpeen vaatiessa muutos voidaan tehdä jaksotettuna kahdelle vuodelle, mikäli se on tilojen käytön kannalta tarpeen.

Vanjärvi

Vanjärven ja Jokikunnan oppilaaksiottoalueilla asui 9.8.2026 yhteensä 67 alakouluikäistä lasta. Ilman alueella tapahtuvaa muuttoliikettä samalla alueella on lukuvuonna 2031-2032 enää 57 oppilasta.

Palveluverkkotyön yhteydessä esitetään, että Vanjärven koulu suljettaisiin 1.8.2027 alkaen. Vanjärven koulun oppilaat siirrettäisiin samassa yhteydessä Jokikunnan kouluun. Tällä hetkellä Vanjärven ja Jokikunnan koulujen oppilaat on jaettu siten, että Vanjärvelle on osoitettu opetus 1.-3.- luokan oppilaille ja Jokikunnalle on osoitettu opetus saman alueen 4.-6.-luokkien oppilaille. Koulujen välinen välimatka on lyhimmillään noin kuusi kilometriä.

Tällä hetkellä Vanjärven koululla työskentelee viisi opetushenkilöstön työntekijää (ml. luottamustoiminen rehtori) sekä kouluohjaaja. Työntekijöistä osa työskentelee pienemmällä kuin 100% työajalla Vanjärven koululla. Tämän lisäksi Vanjärven yksikössä toimii useamman yksikön kesken jaettua tukipalvelun henkilökuntaa.

Vanjärven koulun lakkauttamisen arvioidaan tuovan noin 250 000 euron vuotuiset säästöt henkilöstö- sekä kiinteistö-, ateria- ja puhtauspalvelukustannuksista. Lisäksi koulun nykyaikaistamiseksi ja peruskorjaamiseksi arvioidut 1,3 miljoonan euron korjaustarpeet jäisivät toteutumatta. Vastaavasti Jokikunnan koulun mahdolliset investointitarpeet edellyttävät erillistä tarkastelua valtuustoon valmisteltavan investointiohjelman yhteydessä.

Vanjärven koulun sulkemisella ei ennakoida olevan merkittäviä vaikutuksia koulukuljetuksien järjestämiseen tai koulukuljetuskustannuksiin. Suurin osa alueen oppilaista on jo koulukuljetuksien piirissä.

Ratkaisulla ei ole arvioitu olevan merkittävää pedagogista vaikutusta, sillä nykyisellään oppilaat on jo keskitetty Vanjärven ja Jokikunnan koulujen osalta samoihin luokkiin (Vanjärvellä 1.-3. luokat ja Jokikunnalla 4.-6. luokat), mutta kahteen eri koulurakennukseen. Merkittävin vaikutus on todennäköisimmin yhtenäisen opinpolun rakentumisella koko alakoulun ajaksi sekä sosiaalisen raketeen monipuolistumisella. Tämän lisäksi oppilashuolto- ja tukiresurssit keskittyvät kahden koulun sijaan yhteen, mikä mahdollistaa oppilaan vahvemman tuen.

Vanjärven koulun sulkemisen yhteydessä on esitetty myös Vanjärven päiväkodin sulkemista. Samassa yhteydessä on esitetty, että yksikön lapsille osoitetaan uusi varhaiskasvatuspaikka Vihdin Kirkonkylältä.

Vanjärven päiväkodin toiminnan päättymisen arvioidaan tuovan noin 220 000 euron vuotuiset säästöt henkilöstö- ja käyttökustannuksista sekä ruokakuljetuksista. Lisäksi päiväkodin noin 560 000 euron tulevat nykyaikaistamis- ja peruskorjauskustannukset jäisivät pois. Samalla lasten käytettävissä olisivat nykyistä laajemmat palvelut, tukiresurssit ja suurempien yksiköiden toimintamahdollisuudet. Pienen yksikön lakkautumisen on arvioitu vaikuttavan positiivisesti muun muassa lapsien vertaisryhmien kasvun sekä monipuolisempien oppimisympäristöjen ja -välineiden näkökulmasta.

Otalampi

Otalammen yläkoulun oppilaaksiottoalueella asui 9.8.2026 yhteensä 175 oppilasta. Lukuvuonna 2031-2032 vastaava oppilasmäärä ilman muuttoja olisi 124 oppilasta. Vihdin yhteiskoulussa vastaavat oppilasmäärät ovat 316 ja 230. Lukuvuonna 2031-2032 yhteensä Otalammen yläkoulussa ja Vihdin yhteiskoulussa olisi siis 354 oppilasta ja esimerkiksi lukuvuonna 2036-2037 enää 291 oppilasta. Tällä hetkellä Otalammen yläkoulussa on 7 yleisopetusluokkaa, ryhmäkoon ollessa keskimäärin 20 oppilasta. Vihdin yhteiskoulussa on tällä hetkellä 15 yleisopetusluokkaa, ryhmäkoon ollessa keskimäärin 18,5 oppilasta.

Palveluverkkotyön yhteydessä esitetään, että Otalammen yläkoulu suljettaisiin 1.8.2027 alkaen. Otalammen yläkoulun oppilaat siirrettäisiin samassa yhteydessä Vihdin yhteiskouluun. Koulujen välinen välimatka on lyhimmillään noin 11 kilometriä.

Koulujen yhdistyessä on mahdollista yleisopetusryhmiä yhdistää niin, että esimerkiksi lukuvuonna 2028-2029 yleisopetusryhmiä olisi 19, keskimääräisen ryhmäkoon ollessa 21,6. Esimerkiksi lukuvuonna 2031-2032 yleisopetusryhmiä olisi 15 (ryhmäkoko 22,4) ja esimerkiksi 2036-2037 yleisopetusryhmiä olisi enää 13 (ryhmäkoko 21,3).

Tällä hetkellä Otalammen yläkoululla työskentelee 26 opetushenkilöstön työntekijää (ml. rehtori ja apulaisrehtori) sekä 10 opetustyötä avustavaa työntekijää. Työntekijöistä osa työskentelee pienemmällä kuin 100% työajalla Otalammen yläkoululla.

Tämän lisäksi Otalammen yläkoululla toimii tukipalvelun henkilökuntaa.

Otalammen yläkoulun ja Vihdin yhteiskoulun yhdistämisen tavoitteena on turvata pedagogisesti ja taloudellisesti tarkoituksenmukainen yläkouluverkko tilanteessa, jossa oppilasmäärien ennustetaan laskevan. Muutoksen säästöpotentiaaliksi (henkilöstö-, kiinteistö-, ja ateria- ja puhdistussäästöt) on arvioitu olevan alkuvaiheessa vähintään noin 230 000 tuhatta euroa ja kasvaen pidemmällä aikavälillä jopa 710 000 euroon vuodessa ennen mahdollisia koulukuljetusvaikutuksia. Koulukuljetuksen piiriin tulee yhdistymisen tapahtuessa noin 80 uutta oppilasta. Kustannuslisäystä on arvioitu koulukuljetuksien osalta tulevan vuositasona noin 140 000 euroa. Kuljetuskustannuksia on mahdollista optimoida osana runkoyhteyksien jatkosuunnittelua tulevina vuosina.

Ratkaisulla on arvioitu olevan vaikutusta laajempaan opetustarjontaan erityisesti valinnaisaineiden osalta. Tämän lisäksi ratkaisu kasvattaa oppilaiden sosiaalista verkostoa. Keskittyessä ratkaisussa oppilashuolto- ja tukiresurssit keskittyvät kahden koulun sijaan yhteen, mikä mahdollistaa oppilaan vahvemman tuen.

Nummela

Koko Nummelan alueella (Nummelan koulu, Kuoppanummen koulu, Etelä-Nummelan koulu, Ojakkalan koulu ja Huhmarnummen koulu) asui 9.8.2026 yhteensä 1 202 alakoulun ikäistä oppilasta. Lukuvuonna 2031-2032 vastaava oppilasmäärä ilman muuttoja olisi 988 oppilasta. Yleisopetusryhmiä on tällä hetkellä yhteensä 57, keskimääräinen ryhmäkoko on 18,2.

Palveluverkkotyön yhteydessä esitetään, että Nummelan koulu suljettaisiin 1.8.2027 alkaen. Nummelan koulun oppilaat siirrettäisiin samassa yhteydessä Nummelan alueen muihin kouluihin. Lähimpänä sijaitsevien Kuoppanummen ja Etelä-Nummelan koulukeskuksen etäisyys Nummelan koululta on lyhimmillään noin 1-2,5 kilometriä.

Lukuvuonna 2028-2029 laskennallisesti yleisopetuksessa olisi 46 ryhmää ryhmäkoolla 22,5. Vastaava luku lukuvuonna 2031-2032 olisi laskennallisesti 40, keskiarvon ollessa 22,2 oppilasta/ryhmä. Erityisluokkien osalta on selvitettävä tarkemmin yhdistämismahdollisuudet ja yleisopetuksen osalta lainsäädännön mukaiset oppilasmäärien rajaukset.

Tällä hetkellä Nummelan koululla työskentelee 26 opetushenkilöstön työntekijää (ml. rehtori) sekä 13 opetustyötä avustavaa työntekijää (ml. koulusihteeri). Työntekijöistä osa työskentelee pienemmällä kuin 100% työajalla Nummelan koululla.

Tämän lisäksi Nummelan koululla toimii tukipalvelun henkilökuntaa.

Nummelan koulun toiminnan päättäminen mahdollistaisi Nummelan alueen kouluverkoston tehokkaamman käytön ja oppilaiden sijoittamisen alueen muihin kouluihin. Muutoksen säästöpotentiaaliksi (henkilöstö-, kiinteistö-, ja ateria- ja puhdistussäästöt) on arvioitu noin 820 000-960 000 euroa vuodessa. Arvioihin liittyy kuitenkin epävarmuustekijöitä muun

muassa erityisopetuksen järjestämisen sekä perusopetuslain uudistuneiden tuen järjestämistä koskevien säännösten vuoksi.

Valmistelussa on lisäksi todettu, että perusopetuksen tuen uudistunut lainsäädäntö vaikuttaa olennaisesti opetusryhmien muodostamiseen ja henkilöstötarpeeseen. Uudistuksen todellisia vaikutuksia voidaan arvioida luotettavasti vasta lukuvuoden 2026-2027 kokemusten perusteella.

Esitetty ratkaisu kasvattaa oppilaiden sosiaalista verkostoa koulun oppilasmäärän kasvaessa. Keskitetyssä ratkaisussa oppilashuolto- ja tukiresurssit keskittyvät kahden koulun sijaan yhteen, mikä mahdollistaa oppilaan vahvemman tuen.

Ruotsinkielinen varhaiskasvatus

Ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen osalta kunnanvaltuusto on aiemmin linjannut, että palvelun järjestämistapaa tarkastellaan osana palveluverkkosuunnittelua. Valmistelun perusteella mahdollinen ostopalvelumalli edellyttäisi kilpailutusta, eikä sen arvioida lähtökohtaisesti tuovan merkittäviä taloudellisia säästöjä. Varhaiskasvatuksen näkökulmasta keskeisiä tekijöitä ovat riittävän ruotsinkielisen henkilöstön saatavuus, laadukas pedagogiikka sekä yhtenäisen ruotsinkielisen koulupolun turvaaminen.

Henkilöstövaikutukset

Esitetyillä ratkaisulla on ennakoitu olevan henkilöstölukumääriin vähennystarpeita seuraavasti:

- 10-15 opettajaa
- 7-9 ohjaajaa
- 4 varhaiskasvatuksen työntekijää

Saman aikaisesti vuosina 2026-2029 on eläköitymisennusteiden mukaisesti ennakoitu muun muassa 11 opetushenkilöstön työntekijän sekä 7 opetustyötä avustavan työntekijän eläköityvän Vihdin perusopetuksen henkilöstöstä. Varhaiskasvatuksen osalta vastaavana aikavälinä tulee ennusteiden mukaan eläköitymään 25 varhaiskasvatuksen kasvatushenkilöstöön kuuluvaa. Opetuksen ja varhaiskasvatuksen tulosalueilla on myös tällä hetkellä 148 määräaikaista työntekijää. Näin ollen ennakoidaan, että henkilöstövähennykset tulevat tapahtumaan eläköitymisien ja henkilöstön uudelleen järjestelyiden muodossa.

Vaikutusarvioinnit

Valmistelun jatkumisen yhteydessä tullaan valmistelevaan lapsi- ja ennakkovaikutuksien arvioinnit, jotka julkaistaan osana päätöksentekomateriaalia kunnan verkkosivuilla sekä päätöksentekomateriaalin yhteydessä.

Toimivalta

Kuntalaki (410/2025) §14, Hallintolaki (434/2003) §41 sekä Vihdin kunnan hallintosääntö §3 ja §24

Valmistelija

Kirsi Hyvämäki etunimi.sukunimi(at)vihti.fi, p. 044 467 5239
Mari Haapanen etunimi.sukunimi(at)vihti.fi, p. 050 537 3340

Taina Vainio etunimi.sukunimi(at)vihti.fi, p. 044 467 5275
Kristiina Peltonen etunimi.sukunimi(at)vihti.fi, p. 044 767 4993
Timo Tuomi etunimi.sukunimi(at)vihti.fi, p. 050 3539 749

Esittelijä

Sivistys- ja hyvinvointijohtaja Mari Haapanen

Ehdotus

Sivistyslautakunta päättää esittää kuultavaksi seuraavat palveluverkkomuutokset:

- 1) Vanjärven koulun toiminta lakkaa 1.8.2027. Vanjärven koulun oppilaat sijoitetaan Jokikunnan kouluun
- 2) Vanjärven päiväkodin toiminta lakkaa 1.8.2027. Vanjärven päiväkodin lapset sijoitetaan Vihdin kirkonkylän päiväkoteihin
- 3) Otalammen yläkoulun toiminta lakkaa 1.8.2027 tai jos tilojen käytön näkökulmasta on tarpeellista niin viimeistään 1.8.2028. Otalammen yläkoulun oppilaat sijoitetaan Vihdin yhteiskouluun.
- 4) Nummelan koulun toiminta lakkaa 1.8.2027 tai jos tilojen käytön näkökulmasta on tarpeellista niin viimeistään 1.8.2028. Nummelan koulun oppilaat sijoitetaan uuden Nummelan oppilaaksiottoalueen kouluihin.

Lisäksi sivistyslautakunta päättää

- a.) pyytää esitetyistä palveluverkkomuutoksista lausunnot seuraavilta toimielimiltä:

elinvoimalautakunta
rakennus- ja ympäristölautakunta
tekninen lautakunta
hyvinvointilautakunta
vammaisneuvosto
nuorisovaltuusto

- b.) järjestää kuntalaisille, huoltajille, henkilöstölle, lapsille ja nuorille sekä muille keskeisille sidosryhmille palveluverkkoselvitystä koskevan lausumismahdollisuuden aikavälillä 16.9.-7.10.2026 sekä kuntalaisten kuulemistilaisuuden Kuoppanummen koululla 29.9.2026. Kuulemisen aikana valmisteluaineisto asetetaan julkisesti nähtäville ja siitä on mahdollista lausua tai esittää huomioita sähköisesti tai kirjallisesti.
- c.) todeta, että kuulemisten, lausuntojen sekä lapsi- ja ennakkovaikutusten arvioinnin tulokset huomioidaan asian jatkovalmistelussa ennen lopullisten palveluverkkotoimenpiteiden tuomista sivistyslautakunnan käsiteltäväksi.

Käsittely

Kokouksessa asian esitteli vs. sivistys- ja hyvinvointijohtaja Kirsi Hyvämäki sivistys- ja hyvinvointijohtaja Mari Haapasen ollessa estyneenä.

Asian käsittelyn aikana pidettiin neuvottelutauko klo 19.07-19.44. Keskustelun kuluessa Lindfors esitti Kairajärven kannattamana asian palauttamista valmisteluun. Puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko asia hyväksyä yksimielisesti. Koska ehdotusta ei vastustettu, puheenjohtaja totesi, että asia on yksimielisesti päätetty palauttaa valmisteluun.

Päätös

Sivistyslautakunta päätti palauttaa asian valmisteluun.

Sivistyslautakunta palautti asian Sivistyspalveluiden kehittäminen huomioiden toimintaympäristön muutokset valmisteluun kokouksessaan 15.9.2026.

Opetus- ja varhaiskasvatuspalveluissa on tarkasteltu valmistelun yhteydessä lautakunnan edellyttämiä oppilas-, lapsi ja henkilöstömääriä tulevana lukuvuotena. Lisäksi on arvioitu yksikkökohtaisia henkilöstökuluja, palveluiden ostoja, aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden kustannuksia sekä muita toimintakuluja.

Samassa yhteydessä on arvioitu myös palveluverkkoon esitettävien muutosten vaikutuksia niitä koskevissa yksiköissä oppilas- ja henkilöstömäärien sekä kulujen osalta.

Toimivalta Kuntalaki (410/2025) §14, Hallintolaki (434/2003) §41 sekä Vihdin kunnan hallintosääntö §3 ja §24

Valmistelija Kirsi Hyvämäki etunimi.sukunimi(at)vihti.fi, p. 044 467 5239
Mari Haapanen etunimi.sukunimi(at)vihti.fi, p. 050 537 3340
Taina Vainio etunimi.sukunimi(at)vihti.fi, p. 044 467 5275
Kristiina Peltonen etunimi.sukunimi(at)vihti.fi, p. 044 767 4993
Timo Tuomi etunimi.sukunimi(at)vihti.fi, p. 050 3539 749

Esittelijä Elinvoimajohtaja Mika Herpiö

Ehdotus Sivistyslautakunta päättää esittää kuultavaksi seuraavat palveluverkkomuutokset:

- 1) Vanjärven koulun toiminta lakkaa 1.8.2027. Vanjärven koulun oppilaat sijoitetaan Jokikunnan kouluun
- 2) Vanjärven päiväkodin toiminta lakkaa 1.8.2027. Vanjärven päiväkodin lapset sijoitetaan Vihdin kirkonkylän päiväkoteihin
- 3) Otaalammen yläkoulun toiminta lakkaa 1.8.2027 tai jos tilojen käytön näkökulmasta on tarpeellista niin viimeistään 1.8.2028. Otaalammen yläkoulun oppilaat sijoitetaan Vihdin yhteiskouluun.
- 4) Nummelan koulun toiminta lakkaa 1.8.2027 tai jos tilojen käytön näkökulmasta on tarpeellista niin viimeistään 1.8.2028. Nummelan koulun oppilaat sijoitetaan uuden Nummelan oppilaaksiottoalueen kouluihin.

Lisäksi sivistyslautakunta päättää

d.) pyytää esitetyistä palveluverkkomuutoksista lausunnot seuraavilta toimielimiltä:

elinvoimalautakunta
rakennus- ja ympäristölautakunta
tekninen lautakunta
hyvinvointilautakunta
vammaisneuvosto
nuorisovaltuusto

- e.) järjestää kuntalaisille, huoltajille, henkilöstölle, lapsille ja nuorille sekä muille keskeisille sidosryhmille palveluverkkoselvitystä koskevan lausumismahdollisuuden aikavälillä 30.9.-22.10.2026 sekä kuntalaisten kuulemistilaisuuden Vanjärvellä, Otalammella ja Nummelassa. Kuulemisen aikana valmisteluaineisto asetetaan julkisesti nähtäville ja siitä on mahdollista lausua tai esittää huomioita sähköisesti tai kirjallisesti.
- f.) todeta, että kuulemisten, lausuntojen sekä lapsi- ja uraennakkovaikutusten arvioinnin tulokset huomioidaan asian jatkovalmistelussa ennen lopullisten palveluverkkotoimenpiteiden tuomista sivistyslautakunnan käsiteltäväksi 12.11.2026.

Käsittely

Tämän pykälän käsittelyn aikana pidettiin tauko klo 17.39-17.48.
Ville Könönen saapui kokoukseen klo 17.46.

Käsittelyn aikana pidettiin neuvottelutauko klo 18.19-19.25.
Keskustelun kuluessa Petteri Lindfors teki Katriina Rauanmaan kannattamana muutetun päätösehdotuksen seuraavasti:

Sivistyslautakunta päättää esittää kuultavaksi seuraavat palveluverkkoon liittyvät suunnitelmat ja skenaariot:

1) Nummelan koulu

- a) Nummelan koulun toiminta jatkuu
b) Nummelan koulu yhdistetään Etelä-Nummelan ja/tai Kuoppanummen kouluihin

2) Otalammen yläkoulu

- a) Otalammen yläkoulun toiminta jatkuu
b) Otalammen yläkoulu siirtyy Vihdin yhteiskouluun ja/tai Nummelaan

3) Vanjärvi ja Jokikunta

- a) Vanjärven koulun ja päiväkodin toiminta jatkuu
b) Vanjärven koulu siirtyy Jokikunnalle
c) Jokikunnan koulu siirtyy Vanjärvelle
d) Vanjärven ja Jokikunnan koulut siirtyvät Pappilanpellon kouluun
e) Vanjärven päiväkodin toiminnan jatkuminen tai siirtyminen Kirkonkylälle skenaarioissa b ja d

4) Vihtijärvi

- a) Vihtijärven koulun ja päiväkodin toiminta jatkuu
b) Vihtijärven koulu ja päiväkotitoimi siirtyvät Haimooseen
c) Vihtijärven koulu siirtyy Haimooseen ja päiväkodin toiminta jatkuu

5) Ruotsinkielinen varhaiskasvatuksen järjestämistapa

- a) Palvelu jatkuu kunnan järjestämänä

b) Selvitetään palvelun järjestäminen muun toimijan toimesta

Lisäksi sivistyslautakunta päättää

a.) pyytää esitetyistä palveluverkkomuutoksista lausunnot seuraavilta toimielimiltä:

elinvoimalautakunta

rakentamis- ja ympäristölautakunta

tekninen lautakunta

hyvinvointilautakunta

vammaisneuvosto

nuorisovaltuusto

b.) järjestää kuntalaisille, huoltajille, henkilöstölle, lapsille ja nuorille sekä muille keskeisille sidosryhmille palveluverkkoselvitystä koskevan lausumismahdollisuuden aikavälillä 30.09.-22.10.2026 sekä kuntalaisten kuulemistilaisuuden Nummelassa, Otalammella, Kirkonkylällä (Vanjärvi/Jokikunta), ja Vihtijärvellä. Kuulemisen aikana valmisteluaineisto asetetaan julkisesti nähtäville ja siitä on mahdollista lausua tai esittää huomioita sähköisesti tai kirjallisesti.

c.) todeta, että kuulemisten, lausuntojen sekä lapsi- ja ennakkovaikutusten arvioinnin tulokset huomioidaan asian jatkovalmistelussa ennen lopullisten palveluverkkotoimenpiteiden tuomista sivistyslautakunnan käsiteltäväksi 12.11.2026.

d.) järjestää sähköisen kyselyn erikseen kuntalaisille ja henkilökunnalle ajalle 05.10.2026 - 22.10.2026.

Puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko muutettu päätösehdotus hyväksyä yksimielisesti. Koska kukaan ei vastustanut ehdotusta, puheenjohtaja totesi ehdotuksen hyväksytyksi yksimielisesti.

Elinvoimalautakunta 6.10.2026 § 42
339/00.01.03/2025

Sivistyslautakunta on käsitellyt 15.9.2026 § 49 sekä 29.9.2026 § 52 sivistyspalveluiden kehittämistä huomioiden toimintaympäristön muutokset. Vihtin kunnan palveluverkkotarkastelu perustuu muuttuvaan väestörakenteeseen, lasten ja nuorten ikäluokkien pienenemiseen sekä kunnan talouden tasapainottamistarpeisiin. Palveluverkkotyön tavoitteena on turvata laadukkaat ja saavutettavat varhaiskasvatus- ja opetuspalvelut myös tulevaisuudessa sekä varmistaa palvelujen järjestäminen taloudellisesti, toiminnallisesti ja pedagogisesti kestävällä tavalla.

Sivistyslautakunta päätti asettaa kuultavaksi seuraavat palveluverkkoon liittyvät suunnitelmat ja skenaariot:

1) Nummelan koulu

a) Nummelan koulun toiminta jatkuu

b) Nummelan koulu yhdistetään Etelä-Nummelan ja/tai Kuoppanummen kouluihin

2) Otalammen yläkoulu

a) Otalammen yläkoulun toiminta jatkuu

b) Otalammen yläkoulu siirtyy Vihdin yhteiskouluun ja/tai Nummelaan

3) Vanjärvi ja Jokikunta

a) Vanjärven koulun ja päiväkodin toiminta jatkuu

b) Vanjärven koulu siirtyy Jokikunnalle

c) Jokikunnan koulu siirtyy Vanjärvelle

d) Vanjärven ja Jokikunnan koulut siirtyvät Pappilanpellon kouluun

e) Vanjärven päiväkodin toiminnan jatkuminen tai siirtyminen

Kirkonkylälle skenaarioissa b ja d

4) Vihtijärvi

a) Vihtijärven koulun ja päiväkodin toiminta jatkuu

b) Vihtijärven koulu ja päiväkotitoiminta siirtyvät Haimooseen

c) Vihtijärven koulu siirtyy Haimooseen ja päiväkodin toiminta jatkuu

5) Ruotsinkielinen varhaiskasvatuksen järjestämistapa

a) Palvelu jatkuu kunnan järjestämänä

b) Servitetaan palvelun järjestäminen muun toimijan toimesta

Lausuntoa palveluverkkoon liittyvistä vaihtoehtoista ja skenaarioista pyydettiin elinvoimalautakunnalta, rakentamis- ja ympäristölautakunnalta, tekniseltä lautakunnalta, hyvinvointilautakunnalta, vammaisneuvostolta sekä nuorisovaltuustolta 22.10.2026 mennessä. Lausunnossa tulisi arvioida esitettyjä vaihtoehtoja toimielimen toimialan näkökulmasta.

Toimivalta	Hallintosääntö 22§
Valmistelija	Mika Herpiö etunimi.sukunimi(at)vihti.fi, p. 050 5766 256
Esittelijä	Elinvoimajohtaja Mika Herpiö
Ehdotus	Elinvoimalautakunta käy keskustelun ja antaa lausuntonsa palveluverkkoon esitetyistä suunnitelmista/skenaarioista.
Päätös	Elinvoimalautakunta päätti antaa lausunnon: Elinvoimalautakunnan mukaan palveluverkkotyön lähtökohdan tulee olla kuntastrategian mukainen joka lausuu asiasta: Koko Vihdin on pysyttävä elinvoimaisena ja houkuttelevana. Kehitämme sitä kokonaisuutena erilaisia asumisen ja elämisen tarpeita ajatellen. Helpotamme rakentamista purkaen lainsäädännön ylittävää sääntelyä. Elinvoimalautakunta huomauttaa, että palveluverkkotyön myötä luodaan suunnitelma tulevaisuuden palveluverkoksi huomioiden lapsimääräennusteet ja toisaalta sen seikan, että taajamien ulkopuolella ainoa tarjolla oleva palvelu liittyy opetukseen ja varhaiskasvatukseen.

Tämä tulee huomioida kunnan kehityksessä, maankäytön suunnittelussa ja kaavoituksessa sekä asettaa näille selkeät tavoitteet.

Tiedoksi